

Fiúk a térről

Aki látta a televízióban a *Budapest harcok* című filmet, s gondolom, elég sokan látták, annak ezt az új magyar filmet nem nehéz bemutatni. Akárcsak az, ez is az *ellenállás időszakából* veszi témáját, hősei ennek is pesti munkásfiatalok, méghozzá itt is szeretlen, meggondolatlan vakmerő, ha tetszik, fegyelmellenes fiatalok, akik szembe kerülnek az óvatkodó felnőttekkel, de végül is ők győznek. Mint a Budapest harcok alkalmából.

E szembeálló hasonlóságok ellenére a figyelmes néző fontos különbségeket is észrevehet. Ha a Budapest harcok-at annak idején a neorealista filmekhez hasonlíthatjuk, a *Fiúk a térről*-t, azt hiszem, leginkább inkább a *romantikával* vethetjük egybe. A film hangulatában, atmoszférájában, előadásmódjában, egyáltalán szellemében ugyanis van valami *naïv és gúliszerű* romantika, valami mesészerűség. Mintha Jókai írta volna ezt a filmet. Persze nem ő írta. A szerző *Hollós Ervin*, illetve *Hámori Ottó*, s a rendező sem a múlt század nagy magyar mesemondója, hanem számos kitűnő magyar film, többek között a *Gázolás*, a *Hannibál tanár úr*, az *És akkor a pasas*...

továbbá az *Utószézon* társszerzője, illetve szerzője és dramaturgja: *Szász Péter*.

A film, amely egyébként egyáltalán nem szégyelli azt a romantikus alaphangot, magától értendően nem tudta magát függetleníteni a modern filmművészettől, s számos formai eredményét ügyesen, praktikusán alkalmazta. De mégis, a fundamentum, az tehát, hogy ezek a fiúk, akik jórészt a munkássors perifériáján élnek, még zsebmetsző is van közöttük, végül is eljutnak az ellenállás tudatos vállalásához, tulajdonképpen *nagy sokszor látott* romantikus séma. De meg kell mondanunk: nem ellenszenvesen romantikus. Nagyobb tartalmi-gondolati izgalmat ugyan magától értetődőleg nem vált ki, de fordulatossága, érdekessége — kiemelhetjük például Diogenész tanár úr különös alakját — mindenképpen alkalmas arra, hogy jól, tehát tartalmasan szórakoztasson.

A kitűnően közreműködő szereplők között van *Kovács István*, *Bujtor István*, s a még főiskolás, de sajátos tehetségével már kitűnő *Harsányi Gábor*, továbbá *Tahi Tóth László*, *Huszi Péter*, *Margittai Ági*, *Darvas Iván*, *Várkonyi Zoltán* és *Gobbi Hilda*.

O. L.

Átutazóban

Szükségtelen holmi magyarázkodásra fogni az utánérzést, amit ez a szélesvásznú kubai film kelt: törvényszerű folyamat, hogy egy történelmileg friss szocialista ország művészete az első (olykor csetlő-botló) lépésektől járja végig az utat, amit sok ezer mérfölddel távolabb más ország, a mi országunk filmművészete is megjár. Különösen akkor szelídülhet az objektív kritika, ha tudja, ismeri: ebben a latin-amerikai államban a forradalom előttről vajmi kevés maradt értékes rokonnak, „boldog ósnek” egy új, szocialista kultúra megteremtéséhez.

Ilyen útkereső első állomásról tudósít a Nelson *Rodriguez* forgatókönyvéből, *Eduardo Manet* rendezésében

ben készült *Átutazóban* című film. Története szerint egy kis diverzáns csoport leleplezése azzal a nyilvánvaló eszméi indítékkal, hogy a forradalom erejét — mely konkrétan ugyan csak az utolsó képsorokon válik, de jelenléte végig ott érezhető — demonstrálja.

A filmnek talán legszembevetőbb fogyatékossága, hogy szereplői a pillanatok erejéig kerülnek emberi közelségbe, jószemint eszmékben gondolkodnak, túlonként átsüt rajtuk alkotók tendenciózus igyekezete. Az operatőr *Ramon F. Suarez* kamerája, valamint az egyik szereplő, *José Antonio Rodriguez* azonban nagy tehetőséget sejtet.

N. L.

Önállóság és felelősség

Új feladatairól tanácskozott a Pedagógusok Szakszervezete városi bizottsága

Az új gazdasági mechanizmus bevezetésével tovább növekszik a szakszervezetek társadalmi szerepe, önállósága, felelőssége, s ennek megfelelően új elemekkel bővül munkamódszerük is. Tegnap délelőtt a Pedagógusok Szakszervezete Szeged városi bizottsága — Borsos László titkárral előterjesztése alapján — megtárgyalta az új helyzetből adódó feladatokat és tennivalókat.

A tanácskozás abból indult ki, hogy a szakszervezeti munka alapjai — a dolgozók nevelése, mozgósítása és ezzel egységben érdekeik védelme — továbbra is változatlanul érvényben maradnak. Változnak viszont — legalábbis részben — a feladatok és változik a szakszervezeti munka stílusa is. Mindenekelőtt előtérbe kell helyezni a tagsággal való szorosabb kapcsolatot, a szakszervezeti demokrácia továbbfejlesztését. Ennek érdekében többek között a választott szerveknek az eddi-

gínél rendszeresebben kell beszámolniuk munkájukról.

Annak megfelelően, hogy a Pedagógusok Szakszervezetének szerepe is megnő az oktatási munka irányításában, a jövőben szorosabb kapcsolatokat kell kialakítania a tanácsokkal. Ha a tanácsok illetékes szerve az oktatásügyi dolgozók élet- és munkakörülményeire vonatkozóan intézkedik, ezt csak a szakszervezet, megfelelő párhuzamos szervevel egyetértésben, illetve közösen teheti. Ha pedig a tanács szakigazgatási szerve, mint úgynevezett kinevező hatóság jár el, akkor a Pedagógusok Szakszervezete bizottságait ugyanolyan jogok illetik meg, mint a vállalati szakszervezeti szerveket.

Mindennek együtt kell járnia — azon felül, hogy javítani kell többek között a szakszervezeti aktivisták tájékoztatását — a demokrácia centralizmus erősítésével. Mint a tanácskozás rámutatott, a Pedagógusok Szakszervezetében is tapasztalható, hogy egyesek a centralizmus értelmezésében különféle túlzásokba keverednek. Az új feladatokat csak úgy lehet jól végrehajtani, ha ilyen tekintetben is tisztázzák a nézetek.

Rámutatott a tanácskozás, hogy a szakszervezetnek részt kell vennie többek között a város oktatásfejlesztési tervének kialakításában, az éves költségvetések összeállításában, az üzemi kollektív szerződésekhez hasonló úgynevezett ügyviteli intézkedési terv elkészítésében. Ugyanakkor viszont — az állami vezetők nagyobb önállóságának és felelősségének megfelelően — a szakszervezetek egyetértése nem szükséges az egyedi ügyek eldöntéséhez. A szakszervezeti bizottságok véleményét csak a dolgozók nagyobb csoportját érintő kérdések intézéséhez kell kikérniük. Az egyéni és társadalmi érdekek összhangjának megteremtése egyedi esetekben a Munkügyi Döntőbizottság feladata.

Postás szakcsoport

Ez év elején a postás szakcsoport kivált a Közlekedéstudományi Egyesület közlekedési tagozatából. Így jött létre a Közlekedéstudományi Egyesület Posta- és Távközlési tagozata, amely Szegeden is létrehozta szakcsoportját. Bács, Békés és Csongrád megye forgalmi és műszaki postás dolgozóit tömöríti magába az egyesület. Most tartott ülésükön megválasztották a vezetőséget. Elnök Fodor István, a Szegedi Postaigazgatóság vezetője. Elnökhelyettesek dr. Hódi István és Török József, a Szegedi Postaigazgatóság helyettes vezetői. Az egyesület titkára Kopasz Flórián.

N. L.

Csökken az influenzajárvány

Az Országos Közegészségügyi Intézetben az MTI-nek adott tájékoztatás szerint február 26 és március 3 között, az ideai influenzajárvány hatodik hetében, 235 000 megbetegedésről érkezett jelentés, szemben az előző hét 345 000 új esetével. Megállapítható tehát, hogy a járvány országosan csökken. Baranya megyében és Pécsen, már teljesen megszűnt a járvány. Nagyon erősen csökkent a Dunántúl déli részén, Somogy, Tolna és Zala megyében, valamint Pest megyében és a fővárosban.

Részeg a volán mögött

Együtt töltött italozás után vált el újdonsült ismerőseitől tegnap, csütörtökön reggel 6 óra előtt Szé-

csi Imre, a Szegedi Állami Divatszabó Vállalat alkalmazottja. CP 61-43 rendszámú Wartburg személygépkocsiját lezárta Szegeden, a nagyállomáson. A kulcsot azonban az ivócimborák egyikénél felejtette, majd elment munkahelyére. A kocsi felnyitotta és jótalanul elvitte *Berta József* 22 éves, Szeged, Alsónyomasor 14. szám alatti lakos, az egyik ivócimborára. Mellé és mögéje ültek társai, *Szabó László Gyula* 28 éves, Szeged, Farkas utca 14. és *Varga József* 27 éves, Szeged, Móra utca 32. szám alatti lakosok, Bertával együtt foglalkozásnélküliek.

Algyó felé kihajtottak a városból, s mintegy 120-130 kilométeres sebességgel rohantak Hódmezővásárhely irányába. Az egyik szegedi rendőrből jelezték a hódmezővásárhelyi rendőrkapitányságnak a részeg autósok száguldasát és hamarosan üldözőbe vették őket. A leállítás ellenére is tovább hajtottak Vajhát és Kopáncs között, s ekkor több arra haladó gépjármű vezetője is üldözőbe vette őket, a többi között Várhelyi Győző munkás, a Hódmezővásárhelyi Vegyipari Vállalat gépkocsivezetője. Utólérte az autós hülágánokat a kopáncsi állomáson. Kiugráltak a kocsiból és a vasúti síneken átfutva akartak elmenekülni a tanyák között. Mindhármukat elfogták.

A történetekért felelősséggel tartozik a gépkocsi tulajdonosa, valamint a két „ültárs” is.

PENTEK, 1968. MÁRCIUS 8.

DEL-MAGYARORSZÁG 5

Drákói szigor

Hitetlenkedve olvastam Vass Balázs levelét. Már hogyne, hiszen az építőmunkás arról panaszkodott, hogy egy értekezlet elmúlásztása miatt vonták el tőle 810 forintnyi jutalmát. Egy értekezletért? — gondoltam — és bevallo! öszintén nem hittem neki. Biztosan más oka is volt annak, eddigi tapasztalataim szerint a jutalmat minimum megfelelően elvégzett munkáért szokták adni, nem gyűlésen való részvételért. Egyszerű ez mint a pofon.

A Járás Mezőgazdasági Termelőszövetkezetek Építési Önálló Közös Vállalkozás igazgatójától érdeklődtem, van-e valami a panaszlevél mögött, valami valóságos kizáró ok. De nem. Az igazgató is az értekezletmulasztást emlegette. Vass Balázs annyit vették, hogy nem ment el a Tisza Szállóban rendezett záró értekezletre 1968. február 24-én, szombaton délelőtt 10 órakor.

„Aki ennyire nem érdemli meg a jutalmat” — szót a magyarázatnak szánt mondat. Annak idején a vállalkozás igazgató-tanácsa ugyanis az értekezleten való részvételhez kötötte a jutalom kifizetését, mert így akarja biztosítani a dolgozók hiánytalan megjelenését.

Lehetséges, hogy az értekezleten való részvétel nagyon fontos. A módszer azonban, ahogy ezt az építési vállalkozás el akarja érni... Hát igen. Ezen már szükséges vitatkozni. Mert ez nem jó, sőt éppenséggel igazságtalan módszer. A jutalom — eddigi tapasztalataim szerint legalábbis — nem az értekezésért, hanem a munkáért, a teljesítményért jár. Vass Balázs és társai 12 hónapra keresztül megdolgoztak érte. Az év végi értekezlethez biztosan akad jobb, igazságosabb meghívó az építkezési vállalkozásnál.

Matkó István

Néprajzi pályázat

Csongrád megye tanácsa művelődésügyi osztálya és a Csongrád megyei Múzeumi Szervezet, a Néprajzi Múzeum és a Magyar Tudományos Akadémia Nyelvtudományi Intézete által szervezett XVI. Országos Néprajzi és Nyelvjárási Gyűjtőpályázat részeként néphagyományok összegyűjtése érdekében idén is meghirdeti a megyei néprajzi és nyelvjárási gyűjtőpályázatot.

A pályázaton részt vehetnek önkéntes gyűjtők és gyűjtőcsoportok (honismereti és egyéb szakkörök, utórcsapatok, művészeti csoportok stb.) bármilyen néprajzi és nyelvjárási tárgyú, nyomtatásban még meg nem jelent eredeti helyszíni gyűjtést tartalmazó pályamunkával.

A pályamunkákat ifjúsági tagozaton 1968. május 1-ig, felnőtt tagozaton 1968. augusztus 20-ig kell két példányban a Móra Ferenc Múzeum (Szeged, Roosevelt tér) címére beküldeni.

Ismét KUKA-ügyben

Mostanában elég sok panasz hangzott el azzal kapcsolatban, hogy Odessa lakótelepen eléggé szemetes a környezet, s ez annak is tulajdonítható, hogy helytelenül kezelik a KUKA-tartályokat. Ezt teszi most szövé dr. O. S.-né olvasónk is. „Ha a házfelügyelők a KUKA-tartályokat nem kint a járdaszegíten tartolják, hanem az erre a célra épített szeméttárolókban, sok kellemetlenségtől megkímélhetnénk magunkat. Ha a tartályok megtelnek, egyesek a tetejére öntik a szemetet. A szél szertefújja a papírokat, amit azután senki sem szed össze. Ezért is szemetes a lakótelep. Miért nem lehet itt állandóan tisztaság és rend?”

„Eltörött a hegedűm...”

„Vandál kezek ismét letrórték a Hungária Szálló előtt levő Dankó szobor hegedűjének a nyakát — írja *Szabó Zsigmond*, *Jósika utca 14.* —, s ez majdnem évenként megismétlődő „virtusokodás”. Bizonyára hülágánok tették, s csak az a kérdés, hogy látta-e va-

laki, s ha igen, rájuk szólt-e, vagy garázdaság miatt feljelentette-e őket. Gondolom, a hegedű nyakát a szabadtéri játékok idejére ismét megjavíttatták, s talán egyszer megkerül, aki azt időnként szándékosan letöri.”

„Repülő” burgonya

Ungi Kálmán (Kiskundorozsma, Kun utca 50.) február 28-án délután fél 2-kor zsákba csomagolva 20 kilogramm burgonyát adott fel a kiskundorozsmai postán. Míg a hivatalban tartózkodott, észrevette, hogy miképpen bannak csomagjával. „Azt a mázsáról egy férfi felkapta — írja —, és bevágta a mozaikkal padozott raktárhelyiségbe. Az én csomagom legalább 3-4 métert repült. Hogy zsákom széjjel szakadt-e, vagy sem, nem tudom. Annyi bizonyos, hogy az ütődéstől megfeketedik és megromlik a burgonya. Ezt a „műveletet” látta több tisztviselő is. Az ilyen jelenségek nem erősítik egy közhivatal hírnevét.”